

С Т А Н О В И Щ Е

От: проф. д-р Богомил Борисов Манов от УНСС гр. София, хабилитиран по научна специалност с 05.02.05 “Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка”

Относно: Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по научна специалност “Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка”, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 “Икономика”, в Югозападен университет „Неофит Рилски“ (ЮЗУ) – гр. Благоевград.

Автор на дисертационния труд: Виктор Николов Хаджикотев, докторант на самостоятелна подготовка на обучение в катедра „Финанси и отчетност“ при Стопански факултет на ЮЗУ.

Тема на дисертационния труд: „Финансово осигуряване и отчетност на туристическата агенция”.

Защитата на дисертационния труд е обявена на основание чл. 9, от ЗРАСРБ, чл. 30, ал.3 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, чл.4, ал.3, от Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“ и решение на ФС на Стопански факултет (Протокол № 36/01.06.2015 г.).

Участвам в състава на научното жури по конкурса, съгласно Заповед №1680/05.06.2015 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра ”Финанси и отчетност” при Стопанския факултет на ЮЗУ по научна специалност “Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка”, съгласно Заповед на Ректора на ЮЗУ № 1649/09.07.2012 г. Обучението е осъществено в свободна форма и е за срок от три години, считано от 06.07.2012 г. до 05.07.2015 г.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е в обем от 294 стандартни компютърни страници и се състои от увод, изложение в три глави, заключение и 11 приложения. Направеното изследване включва 9 таблици и 38 схеми.

Разработен е на актуална и практически значима тема. За условията на България, развитието на туризма има изключително голямо значение. Това се обяснява не само с уникалните природни, климатични, географски и културно-исторически дадености, с които страната ни разполага, но основно с недостатъчно развития потенциал на този отрасъл за увеличение на относителния му дял в БВП и за генериране на допълнителна ефективност в икономиката като цяло. Всичко това ми дава основание да приема, че настоящата дисертация е не само актуална и необходима, но и с подобаваща практическа значимост.

Главната цел е определена правилно и тя е в необходимата логическа връзка и зависимост с формулираната тема. Целта при разработването на представения труд е: „да се извърши анализ на финансовото осигуряване и на счетоводната система в туристическите агенции и чрез сравняване на констатираните резултати с утвърдени практики да се разработи модел за счетоводно отчитане, създаващ условия за подобряване на финансовото осигуряване на туроператорската и турагентска дейност”. Във връзка с реализацията на целта автора формулира и решава 6 основни задачи.

Основната теза на разработката е, че „подобряването на методиката за финансово осигуряване и счетоводно отчитане в туристическите агенции ще допринесе за оптимизиране на финансовите им резултати, което ще доведе до висока и ускорена възвращаемост на капитала“. Целта и поставените задачи кореспондират пряко с основната теза.

При разработването на дисертацията си, Виктор Николов Хаджикотев е използвала 110 литературни източници, от които 76 на български и 34 на чужди езици, главно на английски, руски и френски. Цитирани са 28 български и 3 чуждестранни нормативни актове. Освен това, са използвани 26 български и 15 чуждестранни интернет източници.

Авторът е цитирал коректно използваните източници на информация при написване на дисертацията. Не установих плагиатство. Напротив, установих защита

чрез убедителна аргументация на авторска позиция по отделните проблеми, предмет на настоящата дисертация.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Постигнати са следните основни научни и научно-приложни резултати:

а) извършен е задълбочен анализ на практиката на финансово осигуряване и счетоводно отчитане в туристическата агенция;

б) изведени и аргументирани са основните проблеми на финансово осигуряване и счетоводно отчитане в туристическата агенция;

При разработването на дисертацията са използвани традиционни за този тип разработки методи, каквито са: анализ и синтез, индукция и дедукция, сравнителния метод, аналогията и анкетата.

Формулираните задачи са изпълнени успешно, което дава основание да направим извода, че е постигната целта на дисертационния труд.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Такива са:

а) аргументираните предложения за промени в нормативната уредба, отнасящи се основно до въвеждане на нови счетоводни сметки при отчитането на командировачните разходи, данъка върху добавената стойност и други;

б) моделът, който се предлага за счетоводно отчитане в туристическата агенция, с цел повишаване ефективността на туропараторската и туристическата агентска дейност. Не ми е известен друг български автор с такова предложение.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Авторът е представил списък с публикациите, свързани с дисертационния труд. Той е съставен от участие в един учебник, два наръчника една статия и три доклада. Всички цитирани публикации имат пряко отношение с темата на дисертационния труд. Те са и свидетелство за разпространени и направени публично достояние някои от резултатите, посочени като приноси в настоящата разработка.

6. Оценка на автореферата

Представеният автореферат от докторанта Виктор Николов Хаджикотев отразява в голяма степен основните и най-съществените моменти от дисертационния

труд. В това му качество, той представлява едно добро резюме за бързо запознаване с основните моменти и постижения в работата на докторанта.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

В бъдещата си работа е необходимо докторанта да засили в по-голяма степен дискусията с авторите, работещи по въпросите свързани с конкретната сфера на научните му интереси - финансовото осигуряване и отчетност на туристическата агенция;

Препоръчвам дисертацията да придобие по-голяма публичност, което би могло да стане с написването на студия или монография по проблемите на финансовото осигуряване и отчетност на туристическата агенция и подходите за тяхното разрешаване.

8. Заключение

Посочените констатации и направения анализ и оценка на научната и научно приложната дейност ми дават пълно основание и убеденост да предложа **Виктор Николов Хаджикотев за присъждането на ОНС „доктор“** по професионално направление 3.8 “Икономика”, научна специалност “Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка” .

Гр. София
18.06.2015 г.

Изготвил становището:
/проф. д-р Богомил Манов/